

Stanovisko Výboru regionů – Financování růstu malých a středních podniků

(2007/C 146/11)

VÝBOR REGIONŮ

- důrazně doporučuje trvalé využívání posouzení dopadu každého nového předpisu a politiky EU na MSP, pokud se tyto předpisy či politiky mohou přímo týkat jejich rozvoje;
- doporučuje opatření k zajištění snadného přístupu MSP ke zprostředkujícím finančním institucím a organizacím zodpovědným za poskytování CIP a JEREMIE. VR dále doporučuje, aby skupina EIB byla aktivnější v komunikaci o své úloze, přidané hodnotě a metodách přístupu k novým nástrojům CIP a JEREMIE;
- důrazně doporučuje, aby Evropská komise zahrнула regionální osvědčené postupy do svých dalších jednání na evropské úrovni. Regiony mohou stimulovat potenciální soukromý kapitál pomocí vytváření a financování sítí „neformálního kapitálu“ a navázání kontaktů mezi soukromými investory a podniky v počáteční a startovací fázi;
- důrazně doporučuje, aby finanční opatření doprovázely doplňující nástroje. Regiony jsou významnými poskytovateli nutných infrastruktur usnadňujících fungování MSP, jako je rozvoj klastrů a odborná příprava. Regiony také mají cenné zkušenosti s podnikovými inkubátory (business incubators) (financovanými z prostředků ESF) se společným zázemím a personální politikou, ve formě podpory inovací, odborného vedení a programů na podporu investic. Je také třeba zapojit podnikání do vzdělávacích programů. Právě taková komplementarita podobných opatření zajistí začínajícím podnikům vyšší šanci na úspěch.

Odkaz

Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – provádění lisabonského programu Společenství: financování růstu malých a středních podniků – evropský přínos

KOM(2006) 349 v konečném znění

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů *Provádění lisabonského programu Společenství: Financování růstu malých a středních podniků – evropský přínos*, KOM(2006) 349 v konečném znění,

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 29. června 2006 konzultovat Výbor regionů v této věci podle čl. 265 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství,

s ohledem na rozhodnutí předsednictva VR ze dne 25. dubna 2006 pověřit Komisi pro hospodářskou a sociální politiku vypracováním stanoviska k tomuto tématu,

s ohledem na návrh stanoviska CdR 338/2006 rev. 1 přijatý dne 15. prosince 2006 Komisí pro hospodářskou a sociální politiku (zpravodaj: pan Harry DIJKSMA (NL/ALDE), člen výkonné rady provincie Flevoland),

vzhledem k těmto důvodům:

23 milionů MSP v celé Evropě se podílí 67 % na HDP EU, vytváří 75 milionů pracovních míst a v některých odvětvích pokrývají až 80 % celkové zaměstnanosti, přičemž 99 % všech podniků spadá do kategorie mikro-podniků (1-9 osob),

přijal toto stanovisko na 68. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 13. a 14. února 2007 (jednání dne 13. února).

1. Názory Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ,

Podpora lisabonského procesu

1.1 **vítá** sdělení Evropské komise o financování růstu malých a středních podniků, jež jasně analyzuje problémy a nástroje institucí Společenství a členských států;

1.2 **podporuje** závěry jarního zasedání Rady s důrazem na to, že klíčovými předpoklady růstu malých a středních podniků jsou integrovaný finanční trh a dostatečný přístup k financování. Lisabonský proces nabízí rámec pro zlepšení přístupu k financování prostřednictvím reformy na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU. Klíčovými faktory úspěchu lisabonských reform je zapojení místních a regionálních orgánů. Na podporu skutečného partnerství mezi jednotlivými úrovněmi správy Výbor regionů provedl celoevropský průzkum zapojení místních a regionálních orgánů do rozvoje národních programů reformy, analýzu místního a regionálního rozměru v národních plánech reformy a zahájil platformu monitorování Lisabonské strategie;

Lepší prostředí pro investice rizikového kapitálu

1.3 **uznává**, že navzdory značnému pokroku v posledních letech je jasné, že je zapotřebí podniknout více opatření a vyvinout více nástrojů, má-li Evropa splnit cíle lisabonského programu. Evropské trhy s rizikovým kapitálem stále pracují

pod úrovní svého plného potenciálu. To je odrazem selhání trhu v kapitálovém financování podniků v počáteční nebo rané fázi v důsledku problémů v oblasti poptávky i nabídky rizikového kapitálu. Potenciální inovace proto nejsou plně využívány, což vede k nižšímu hospodářskému růstu a nižší míře zaměstnanosti. Navíc jen velmi málo evropských podniků v počáteční fázi, využívajících inovativní technologie, si ve svém odvětví vydobylo vedoucí postavení v globálním měřítku;

1.4 **vítá** záměr institucí Společenství a členských států vytvořit podmínky umožňující udržitelné ztrojnásobení investic fondů rizikového a rozvojového kapitálu do podniků v počáteční a startovací fázi do roku 2013;

1.5 **uznává**, že kapitálové a bankovní systémy používané v Evropě se v jednotlivých členských státech stále značně liší a je nutná další harmonizace, jež by zajistila MSP rovné tržní podmínky pro využití potenciálu vnitřního trhu a posílení růstu a zaměstnanosti;

1.6 **souhlasí s** Komisí, že pro úspěch jakékoli investice rizikového a rozvojového kapitálu je absolutně důležitá strategie odchodu z firmy. VR sdílí názor Komise, že řada evropských akciových trhů poskytuje dobré alternativní možnosti, které rostoucím společnostem umožňují získat kapitál, a vítá proto opatření usnadňující přístup na trhy s růstovými akciemi v rámci celé EU;

1.7 **uznává**, že stávající nedostatek financování v rané fázi zpomaluje růst a inovace v EU. VR souhlasí s Komisí, že pro úspěšné investování je nezbytná další specializace fondů a rozvoj specifických zkušeností s určitou oblastí;

1.8 **souhlasí s** Komisí, že profesionální manažeri rizikového a rozvojového kapitálu by měli mít možnost zvyšovat kapitál a investovat na jednotném trhu bez ohledu na hranice, aniž by byli vystaveni nadměrnému zdanění nebo museli překonávat výrazné byrokratické překážky. Výbor vyzývá členské státy, aby přijaly veškerá vhodná opatření, kterými u přeshraničních investic zaručí spravedlivou hospodářskou soutěž za stejných podmínek, vyrovnají daňové zatížení a sníží byrokratické překážky na bázi vzájemnosti;

1.9 **vítá** nový návrh evropského patentu, zajišťujícího snížení nákladů pro MSP. Vysoké náklady současného patentu brání rychlému hospodářskému rozvoji inovací;

Vyšší dluhové financování pro malé a střední podniky

1.10 **podotýká**, že bankovní úvěry jsou i nadále hlavním zdrojem financování malých a středních podniků. Výbor lituje, že Basilej II zvýší o 50 % vážení rizikovějších komerčních úvěrů, což téměř jistě zvýší náklady na půjčku pro začínající a inovující podniky;

1.11 **lituje**, že klíčovým problémem pro přístup MSP k financování je odchod velkých bank z lokálních trhů ve venkovských a nedostatečně osídlených nebo hospodářsky slabých oblastech. V důsledku to vede k větší závislosti na bankách se sídlem v dané oblasti, jež se specializují na úvěry pro MSP. Změna předpisů v této oblasti by měla významný vliv na dostupnost financování pro MSP;

1.12 **uznává**, že Evropa má určité typické kulturní rysy, jež představují také potenciál růstu. Je třeba podporovat malé a střední podniky, aby zlepšily své rizikové chování a podnikatelskou kulturu. Tak lze čelit překážkám růstu;

Příspěvek EU k financování malých a středních podniků

1.13 **uznává**, že pro poskytnutí rizikového kapitálu jsou zapotřebí konkrétní řešení šitá na míru cílové skupině. Regionální orgány mají omezené možnosti poskytovat kapitál fondům rizikového kapitálu, a Výbor proto vítá příležitost poskytovat kapitál pro fondy rizikového kapitálu z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Poskytnutí veřejného financování za rentabilních podmínek mění vztah mezi rizikem a návratností pro soukromé investory a zvýší jejich vůli vstoupit na trh rizikového a rozvojového kapitálu;

1.14 **vítá** nástroje EU v rámci 7. rámcového programu pro výzkum a rozvoj, rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (CIP) a JEREMIE;

1.15 **vítá** příležitost vyplývající z nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, spočívající ve využití spolufinancování z prostředků EU pro systém „znalostních kupónů“ („knowledge vouchers“) na podporu vstupu inovací na trh;

1.16 **uznává**, že Evropská investiční banka (EIB) a Evropský investiční fond (EIF) nejsou vybaveny k navazování přímých vztahů s MSP, ale k poskytování technické pomoci a kapitálu spolu s nástroji JEREMIE a CIP prostřednictvím zprostředkujících finančních institucí a organizací v členských státech a jejich regionech;

1.17 **uznává**, že nástroje EU jsou široce zaměřeny na začínající podniky a podniky s velkými ambicemi, přestože 75 % MSP spadá do jiné kategorie.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ,

Podpora lisabonského procesu

2.1 **doporučuje** Komisi, aby podpořila širokou škálu řešení zaměřených na zlepšení přístupu MSP k financování, aby bylo možno nabízet financování šité na míru finančním potřebám jednotlivých MSP. Rozmanitost evropských MSP je jedním z hlavních aktiv evropského hospodářství;

2.2 Výbor proto **důrazně doporučuje** trvalé využívání posouzení dopadu každého nového předpisu a politiky EU na MSP, které by mohly mít přímý dopad na jejich vývoj;

Lepší prostředí pro investice rizikového kapitálu

2.3 **doporučuje** Komisi a členským státům, aby více využily možnosti investic rizikového kapitálu a modely sdílení rizik pro vytváření pobídek zaměřených na využití kapitálových nástrojů pro MSP soukromými investory;

2.4 **doporučuje**, aby politiky zohledňovaly kulturní změny a podporovaly přijímání rizik, což napomůže plnění lisabonského programu. VR také **doporučuje**, aby Komise a členské státy nadále odstraňovaly „stigma selhání“ týkající se zejména nepodvodného úpadku;

Vyšší dluhové financování pro malé a střední podniky

2.5 **domnívá** se, že současná rozmanitost úvěrových institucí na evropských trzích retailového bankovníctví odráží rozmanitost poptávky po finančních produktech a službách mezi jednotlivci, MSP, korporace a orgány na místní úrovni. Pro zajištění trvalého naplnění této poptávky Výbor proto **doporučuje**, aby právní předpisy ES neupřednostňovaly žádný konkrétní bankovní model nebo typ zákazníka;

2.6 **doporučuje**, aby byly zohledněny zkušenosti místních a regionálních orgánů v procesu výměny poznatků a osvědčených postupů během tematických pracovních konferencí a kulatých stolů organizovaných Komisí. Výměna poznatků mezi klíčovými subjekty v členských státech je klíčovým předpokladem pro udržení kroku v relativně malém světě nabídky rizikového kapitálu;

2.7 **předvídá**, že vzhledem ke stárnutí populace bude větší počet firem na prodej, a pozornost tedy zasluhuje financování převzetí podniků („buyout“ a „buy-in“);

Příspěvek EU k financování malých a středních podniků

2.8 **doporučuje** opatření ke zlepšení přístupu MSP – zejména mikropodniků – k programům spolupráce v rámci 7. rámcového programu;

2.9 **doporučuje** opatření k zajištění snadného přístupu MSP ke zprostředkujícím finančním institucím a organizacím zodpovědným za poskytování CIP a JEREMIE. VR dále **doporučuje**, aby skupina EIB byla více proaktivní v komunikaci o své úloze, přidané hodnotě a metodách přístupu k novým nástrojům CIP a JEREMIE;

2.10 **doporučuje** trvalé monitorování specifických příležitostí a výzev na evropském finančním trhu, jako jsou např. dopady demografických změn;

2.11 **doporučuje** posílení významu EIF v poskytování pomoci regionálním fondům rizikového kapitálu. EIF by proto měl zvážit možnost předávání poznatků a zkušeností regionálním fondům pod minimální hranicí 35 milionů eur;

2.12 **doporučuje** kombinovat stávající informační stánky pro MSP na úrovni EU, na vnitrostátní a regionální úrovni s cílem vytvořit transparentní a snadno přístupný souhrnný informační stánek. Mělo by být dále podporováno využití stávajících regionálních institucí a internetových funkcí správy (e-government);

Lepší správa

2.13 **důrazně doporučuje**, aby Evropská komise zahrнула regionální osvědčené postupy do svých dalších jednání na evropské úrovni. Regiony mohou stimulovat potenciální soukromý kapitál pomocí vytváření a financování sítí „neformálního kapitálu“ a navázání kontaktů mezi soukromými investory a podniky v počáteční a startovací fázi;

2.14 **důrazně doporučuje**, aby finanční opatření doprovázely doplňující nástroje. Regiony jsou významnými poskytovateli nutných infrastruktur usnadňujících fungování MSP, jako je rozvoj klastrů a odborná příprava. Regiony také mají cenné zkušenosti s podnikovými inkubátory (business incubators) (financovanými z prostředků ESF) se společným zázemím a personální politikou, ve formě podpory inovací, odborného vedení a programů na podporu investic. Je také třeba zapojit podnikání do vzdělávacích programů. Právě taková komplementarita podobných opatření zajistí začínajícím podnikům vyšší šanci na úspěch;

2.15 **doporučuje**, aby členské státy i EU intenzivněji pracovaly na dokončení vnitřního trhu, přijaly příslušné předpisy vnitřního trhu a odstranily všechny neodůvodněné administrativní překážky přeshraniční spolupráce – včetně daňových překážek a překážek při pojištění exportních úvěrů – s cílem zvýšit konkurenceschopnost a otevřenost evropských trhů v globální ekonomice;

2.16 **doporučuje** podporovat zapojení neformálních investorů (business angels) do regionálního hospodářského rozvoje v celé Evropě a opačně. Je obecně známo, že business angels preferují podnikání ve vlastním regionu, tj. do vzdálenosti 100 až 150 km od vlastního sídla. Síť business angels potřebují větší viditelnost;

2.17 **doporučuje** využití nástroje regionálního revolvingového fondu, kde by veřejný příspěvek procházel fondem či strukturou fondů s cílem stimulovat investiční kapacity soukromého sektoru. Nová pravidla pro státní podpory by měla regionům umožnit pokračovat v práci s tímto udržitelným nástrojem;

2.18 **doporučuje**, aby nástroje EU pro rizikový kapitál podporovaly regionální a vnitrostátní nástroje. Další spolufinancování generuje vyšší objem a kritické množství pro velikost fondu a díky této rozmanitosti portfolia by bylo možno zvýšit míru jeho úspěšnosti. Mělo by též umožnit přeshraniční investice, vést k harmonizaci programů a snížení fragmentace trhů v EU.

V Bruselu dne 13. února 2007.

předseda
Výboru regionů
Michel DELEBARRE